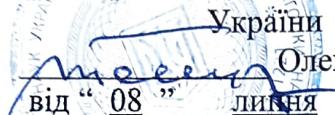
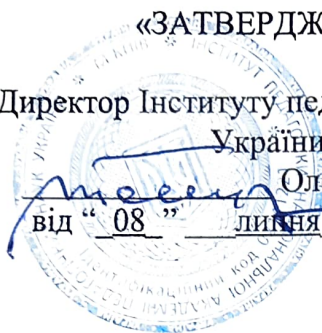


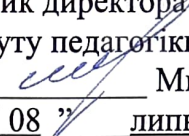
**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту педагогіки НАПН
України

Олег ТОПУЗОВ
від "08" липня 2021 р.



«ПОГОДЖЕНО»

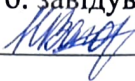
Заступник директора з наукової роботи
Інституту педагогіки НАПН України

Микола ГОЛОВКО
від "08" липня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
дисципліни**

«МОТИВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ЛІДЕРСТВО»

для здобувачів вищої освіти
Ступінь «Доктор філософії»
спеціальності: *011 Освітні, педагогічні науки*

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

В. о. завідувача аспірантури та докторантури

Марина ЗАГОРУЛЬКО

Робоча програма навчальної дисципліни «МОТИВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ЛІДЕРСТВО» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, 2021. – 23 с.

Автори-укладачі:

Онаць Олена Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувачка відділу економіки і управління загальною середньою освітою Інституту педагогіки НАПН України

Рецензенти:

Рябова Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освіти та права ДЗВО «Університету менеджменту освіти» НАПН України.

Редько Валерій Григорович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, завідувач відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України.

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України.

Протокол № 8 від «05» липня 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 1	Галузь знань: <u>01 – «Освіта/Педагогіка»</u>	Загальна підготовка
Загальна кількість годин – 30		
Модулів – 2	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й,
	Індивідуальне заняття не передбачено	Освітній ступінь: <u>Доктор філософії</u>
5-й		
Лекції		
4 год.		
Семінарські		
6 год.		
Практичні роботи не передбачені		
Самостійна робота		
20 год.		
Вид контролю: залік		

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:1,5.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою навчальної дисципліни «Мотиваційний менеджмент і лідерство» є розширення і поглиблення знань в галузі основ теорії і практики мотиваційного менеджменту і лідерства; формування у майбутніх докторів філософії компетентності з мотивації та розвитку лідерських якостей в управлінні з різними категоріями працівників освіти; формування у аспірантів методологічної, науково-методичної, викладацької та управлінської компетентностей, необхідних для здійснення ефективної професійної та науково-дослідної діяльності у сфері управління освітою; формування якостей лідера; вироблення практичних навичок щодо мотивації здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників та керівників системи освіти.

2.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування таких компетентностей:

Програмні компетентності

4.1. Інтегральна компетентність

Здатність і готовність розв'язувати комплікативні науково-дослідні (науково-теоретичні та науково-практичні) проблеми в галузі освіти (відповідно до цілей і завдань професійно-педагогічної та дослідно-інноваційної діяльності) на засадах реалізації голістичного, інтегрованого та компетентнісного підходів, що зумовлює переосмислення наявних та створення нових фундаментальних теоретичних знань (обґрунтованих на концептуально-методологічному рівні) та запровадження новітньої професійно-педагогічної практики (через реалізацію сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти).

4.2. Загальні компетентності(ЗК)

ЗК 1. Здатність і готовність здобувати концептуальні та методологічні знання в галузі освіти та розуміти їхню сутність.

ЗК 3. Здатність і готовність до ефективною і продуктивною науковою комунікації в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності.

ЗК 4. Здатність і готовність використовувати інформаційні технології в процесі реалізації сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.

ЗК 5. Здатність і готовність до аналізу і синтезу актуальною професійно значущою інформації в галузі освіти з різних джерел.

ЗК 6. Здатність і готовність до безперервного особистісного та професійно-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення.

ЗК 7. Здатність і готовність до генерування нових науково-значущих ідей як результату креативного мислення під час здійснення науково-дослідної діяльності в галузі освіти та професійно-педагогічної діяльності.

ЗК 9. Здатність і готовність до стимулювання вияву суб'єктності учасників освітнього процесу (з превалюванням мотиваційної складовою).

ЗК 10. Здатність і готовність до організаційно-управлінської діяльності в закладах вищої та загальної середньої освіти з акцентуацією на морально-етичній компоненті).

ЗК 11. Здатність і готовність до популяризації української культурної спадщини, національних цінностей на засадах інтеграції до загальноєвропейських і глобальних цінностей.

ЗК 12. Здатність і готовність до соціально-управлінської діяльності на засадах поваги до індивідуальності особистості та людиноцентристської довірчо-партнерської взаємодії.

ЗК 13. Здатність і готовність до науково-дослідної та професійно-педагогічної рефлексії.

4.3. Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Науково-комунікаційна компетентність виявляється в здатності і готовності здійснювати письмову та усну інтеракцію на високому рівні володіння державною та іноземними мовами.

ФК 2. Дидактико-методична компетентність виявляється в здатності і готовності застосовувати в освітньому процесі сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.

ФК 3.Цифрова (діджитальна) компетентність виявляється в здатності і готовності застосовувати сучасні цифрові технології під час організації та здійснення освітнього здійснення освітнього процесу в закладах вищої та загальної середньої освіти та під час здійснення науково-дослідної діяльності.

ФК 4. Психолого-педагогічна компетентність виявляється в здатності і готовності визначати й урахувати в освітньому процесі індивідуально-психологічні та

індивідуально-типологічні особливості учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) та під час здійснення науково-дослідної діяльності.

ФК 5. Організаційно-управлінська компетентність, яка виявляється в здатності і готовності управляти організацією та здійсненням освітнього процесу в закладах вищої та загальної середньої освіти на засадах превалювання морально-етичної компоненти та в процесі керування здійсненням науково-дослідної діяльності.

ФК 6. Лідерська компетентність, яка виявляється в здатності і готовності виявляти суб'єктні якості під час організації та управління освітнім процесом в закладах вищої та загальної середньої освіти.

ФК 9. Дослідницько-проектувальна компетентність, яка виявляється в здатності і готовності здійснювати проектування науково-дослідної діяльності в освітньому процесі на засадах превалювання аналітичного, критичного та креативного мислення.

ФК 10. Аналітико-прогностична компетентність, яка виявляється в здатності і готовності здійснювати процес аналізу та синтезу задля забезпечення науково-обґрунтованої прогностики результатів освітнього процесу, управління освітніми процесами та системами (відповідно до рівня освіти, який надається).

ФК 11. Організаційно-інтеграційна компетентність, яка виявляється в здатності і готовності організовувати на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів освітній процес як процес сталого розвитку учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається)

ФК 12. Контрольно-оцінювальна компетентність, яка виявляється в здатності і готовності контролювати й оцінювати результати навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається), а також результати управління освітніми процесами та системами на засадах голістичного та інтеграційного підходів.

ФК 13. Інноваційно-дослідницька компетентність, яка виявляється в здатності і готовності застосовувати сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти, а також спиратися на їхнє теоретико-методологічне обґрунтування в процесі здійснення науково-дослідної діяльності.

ФК 14. Компетентність безперервного професійно-педагогічного саморозвитку, яка виявляється в здатності і готовності підвищувати рівень власної професійно-педагогічної майстерності на константній основі через поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти.

ФК 15. Рефлексійно-дослідницька компетентність, яка виявляється в здатності і готовності здійснювати системний і систематичний моніторинг результатів власної науково-дослідницької та професійно-педагогічної діяльності на рефлексійній основі.

Результати навчання дисципліни «Мотиваційний менеджмент і лідерство» можна вважати успішними за умови досягнення програмних результатів:

ПРН	Знання	Уміння та навички
ПРН 1	- концептуальні та методологічні знання в галузі освіти - знання про способи здобуття концептуально-методологічного знання	- уміння здобувати та оновлювати на константній основі концептуальні та методологічні знання в галузі освіти
ПРН 3	- знання про комунікацію в освітній і науковій діяльності	- уміння здійснювати комунікацію в освітній і науковій діяльності

	- знання про особливості наукової комунікації в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності (індивідуальний, груповий, колективний рівні)	- уміння ефективно і продуктивно здійснювати наукову комунікацію в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності (індивідуальний, груповий, колективний рівні)
ПРН 4	- знання про сучасні інформаційні технології, форми, методи та засоби їх використання в освітньому процесі та науково-дослідній діяльності - знання про сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти на основі застосування новітніх інформаційних технологій	- уміння застосовувати сучасні інформаційні технології в освітньому процесі та науково-дослідній діяльності - уміння використовувати розмаїття наявних технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти (на основі застосування новітніх інформаційних технологій)
ПРН 5	- знання про аналіз і синтез як теоретичний метод науково-педагогічного дослідження - знання про способи здобуття професійно значущої інформації в галузі освіти з різних джерел	- уміння здійснювати аналіз і синтез інформації в галузі освіти - уміння визначати актуальність професійно значущої інформації - уміння працювати з різними джерелами інформації
ПРН 6	- знання про саморозвиток та самовдосконалення особистості, теорії особистості - знання про особливості професійно-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення суб'єктів освітньої і наукової діяльності	- уміння саморозвитку особистості - уміння самовдосконалення особистості - уміння професійно-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення вчителя закладу загальної середньої освіти/ викладача закладу вищої освіти/ науково-педагогічного працівника
ПРН 7	- знання про креативне мислення особистості - знання про способи генерування науково-значущих ідей в галузі освіти під час здійснення науково-дослідної та професійно-педагогічної діяльності	- уміння мислити креативно - уміння генерувати нові науково-значущі ідеї в галузі освіти
ПРН 9	- знання про суб'єкта освітнього процесу, суб'єктність особистості та суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників освітнього процесу - знання про мотивацію, мотивацію навчання, теорії мотивації	- уміння діагностування ієрархії навчальних мотивів суб'єктів освітнього процесу - уміння стимулювати вияв суб'єктності учасників освітнього процесу

	- знання про способи стимулювання вияву суб'єктності учасників освітнього процесу	
ПРН 10	- знання про організаційно-управлінську діяльність в закладах вищої та загальної середньої освіти - знання про морально-етичні основи організації та здійснення освітнього процесу	- уміння організувати та управляти освітнім процесом - уміння дотримуватися етичних норм в організації та управлінні освітньою діяльністю
ПРН 11	- знання про необхідність і доцільність популяризації української культурної спадщини - знання про національні, загальноєвропейські і глобальні цінності	- уміння застосовувати розмаїття способів популяризації української культурної спадщини в освітньому процесі - уміння інтегрувати національні, загальноєвропейські і глобальні цінності в змісті освіти
ПРН 12	- знання про соціум та особливості соціально-управлінської діяльності - знання про індивідуума, особистість та індивідуальність особистості - знання про права і свободи людини	- уміння управляти закладами вищої та загальної середньої освіти на засадах поваги до індивідуальності особистості учасників освітнього процесу
ПРН 13	- знання про рефлексію, науково-дослідну та професійно-педагогічну рефлексію - знання про самостійність та автономність суб'єктів освітньої і науково-дослідної діяльності	- рефлексійні уміння особистості - рефлексії уміння суб'єкта освітньої і науково-дослідної діяльності - уміння виявляти самостійність і автономність в освітній, професійно-педагогічній і науково-дослідній діяльності
ПРН 14	- знання про наукову комунікацію українською мовою - знання стратегій комунікації учасників освітнього та науково-дослідного процесів - знання іноземної мови на рівні B2/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти	- уміння здійснювати наукову комунікацію (усно і письмово) українською мовою (іноземною/іноземними мовами) - уміння презентувати усно і письмово результати науково-дослідної діяльності українською мовою (іноземною/іноземними мовами)
ПРН 15	- знання з дидактики середньої та вищої школи - знання часткових (предметних методик) - знання про новітні методологічні підходи, закономірності і принципи освіти в галузі освіти, технології, методики, форми організації, методи, прийоми, засоби навчання - знання сучасних	- уміння визначати методологію науково-педагогічного дослідження з дидактики вищої та середньої школи - уміння застосовувати в освітньому процесі технології, методики, форми організації, методи, прийоми, засоби навчання

	<p>досягнень психодидактики, медіа-дидактики та ін.</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання про ключові компетентності учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) та наскрізні уміння (soft skills) 	
ПРН 16	<ul style="list-style-type: none"> - знання про сучасні цифрові технології, цифрові гаджети, їхнє програмне забезпечення та потенційні можливості їх використання в освітній і науково-дослідній діяльності - знання про «четверту промислову революцію» та «Education 4.0» та відповідні тенденції змін в системі освіти України та країнах Західної Європи та інших розвинених країн світу 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння використовувати сучасні цифрові технології, цифрові гаджети, їхнє програмне забезпечення в використанні в освітній і науково-дослідній діяльності - уміння використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси в освітній, професійно-педагогічній і науково-дослідній діяльності в галузі освіти
ПРН 17	<ul style="list-style-type: none"> - знання про індивідуально-психологічні та індивідуально-типологічні особливості учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) - знання психолого-педагогічних основ організації та здійснення освітньої діяльності в закладах вищої та загальної середньої освіти - знання психолого-педагогічних основ здійснення науково-дослідної діяльності в галузі освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння діагностувати індивідуально-психологічні та індивідуально-типологічні особливості учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) - уміння організувати та здійснювати освітню діяльність на засадах урахування її психолого-педагогічних основ - уміння визначати значущі психолого-педагогічні особливості суб'єктів освітнього процесу та їх вплив на досягнення результатів науково-дослідної діяльності в галузі освіти - уміння розробляти індивідуальні освітні траєкторії учнів або/і студентів на основі визначення їхніх індивідуально-психологічних та індивідуально-типологічних особливостей
ПРН 18	<ul style="list-style-type: none"> - знання про особливості організаційно-управлінської діяльності в сучасних закладах вищої та загальної середньої освіти - знання про способи реалізації технологій управління в галузі освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння організовувати й управляти освітнім процесом на засадах збереження психічного здоров'я його суб'єктів, запобігання їхньому професійному вигоранню тощо - уміння реалізації технологій управління в галузі освіти
ПРН 19	<ul style="list-style-type: none"> - знання теорій лідерства - знання про суб'єктні якості особистості та способи їх вияву в освітній діяльності та професійно-педагогічній діяльності вчителя / викладача - знання про роль лідерства під час організації та управління освітнім процесом в 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння діагностування лідерських якостей суб'єктів освітнього процесу - уміння реалізовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію в освітній, професійно-педагогічній та науково-дослідній діяльності на засадах лідерства

	зкладах вищої та загальної середньої освіти	
ПРН 22	<ul style="list-style-type: none"> - знання про розвиток аналітичного, критичного та креативного мислення - знання про проектування науково-дослідної діяльності в освітньому процесі на засадах превалювання аналітичного, критичного та креативного мислення 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння розвивати аналітичне, критичне та креативне мислення суб'єктів освітнього процесу - уміння проектувати науково-дослідну діяльність в освітньому процесі на засадах превалювання аналітичного, критичного та креативного мислення
ПРН 23	<ul style="list-style-type: none"> - знання про аналітико-прогностичну діяльність та її інтеграцію в освітню та науково-дослідну діяльність як їхню невіддільну компоненту - знання про процеси аналізу та синтезу як засобу забезпечення науково-обґрунтованої прогностики результатів освітнього процесу 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати аналітико-прогностичну діяльність як невіддільну компоненту освітньої та науково-дослідної діяльності -
ПРН 24	<ul style="list-style-type: none"> - знання про сталий розвиток особистості в освітній і науково-дослідній діяльності - знання про організацію сталого розвитку учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння забезпечення сталого розвитку суб'єктів освітнього процесу - уміння підтримувати сталий розвиток учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів
ПРН 25	<ul style="list-style-type: none"> - знання про контроль і оцінювання результатів навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) на засадах голістичного та інтеграційного підходів 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати системний і систематичний контроль і оцінювання результатів навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) на засадах голістичного та інтеграційного підходів - уміння розробляти системний моніторинг результатів навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) на засадах голістичного та інтеграційного підходів
ПРН 26	<ul style="list-style-type: none"> - знання про інноватику в науці загалом та в освіті зокрема - знання про новітні методологічні підходи в освіті, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння інтегрувати новітні та класичні методологічні підходи в галузі освіти під час здійснення освітньої та науково-дослідної діяльності - уміння імплементувати положення новітніх методологічних підходів, а

	навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти	також інноваційні технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти в освітню практику та практику здійснення науково-педагогічних досліджень
ПРН 27	- знання про саморозвиток особистості загалом і саморозвиток в освітній і науково-дослідній діяльності зокрема - знання про можливості і способи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності на константній основі через поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти	- вміння стимулювати саморозвиток особистості в освітній і науково-дослідній діяльності - вміння вдосконалювати професійно-педагогічну майстерність через поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти
ПРН 28	- знання про рефлексію особистості, - знання про науково-дослідницьку та професійно-педагогічну рефлексію	- вміння здійснювати системний і систематичний моніторинг результатів власної освітньої діяльності - вміння здійснювати системний і систематичний моніторинг результатів власної науково-дослідницької та професійно-педагогічної діяльності на рефлексійній основі

Програма навчальної дисципліни «Мотиваційний менеджмент і лідерство» складається з двох модулів. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин / 1 кредит за ЄКТС

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви блоків (модулів) і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	семінарські	самостійна робота
Модуль 1. Тема 1. Історія розвитку та наукові засади мотиваційного менеджменту як функції управління в системі освіти	15	2	3	10
Модуль 2. Тема 2. Теоретико-практичні засади лідерства в освітньому просторі	15	2	3	10
Всього годин	30	4	6	20

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назви тем лекцій	Кількість годин
1.	Модуль 1. Тема 1. Історія розвитку та наукові засади мотиваційного менеджменту як функції управління в системі освіти Тема 1.1. Наукові засади мотиваційного менеджменту як навчальної дисципліни і функції управління Тема 1.2. Мотивація як вид діяльності і процес.	2
2.	Модуль 2. Тема 2. Теоретико-практичні засади лідерства в освітньому просторі Тема 2.1. Поняття «лідерство та управління». Основні теорії лідерства. Тема 2.2 Основні вміння та ролі лідера у сфері галузі освіти.	2
	Разом	4

Тема 1. Історія розвитку та наукові засади мотиваційного менеджменту як функції управління в системі освіти.

Тема 1.1. Наукові засади мотиваційного менеджменту як навчальної дисципліни і функції управління.

Опис

Історія розвитку та еволюція управління мотивацією. Мотиваційний менеджмент як навчальна дисципліна, як вид діяльності і функція управління, його принципи і методи. Сучасні приклади застосування мотиваційних теорій у провідних організаціях світу. Внесок українського вченого М.І.Туган-Барановського у розвиток теорії мотиваційного менеджменту.

Тема 1.2. Мотивація як вид діяльності і процес.

Опис

Види мотивації: нормативна в управлінні, статусна, трудова, матеріальна. Мотивація різних категорій педагогічних та науково-педагогічних працівників, Мотивація різних категорій педагогічних та науково-педагогічних працівників, різних типів темпераменту.

Тема2. Теоретико-практичні засади лідерства в освітньому просторі

Тема 2.1. Поняття «лідерство та управління». Основні теорії лідерства.

Опис

Процесні та змістові теорії лідерства. Поняття про управління та лідерство. Характерні відмінності та спільне між лідером і менеджером. Типи лідерства. Основні функції лідера.

Тема 2.2. Основні вміння та ролі лідера освіти.

Опис

Сутність лідерства та роль лідерів освіти. Типи лідерства. Характеристика основних стилів керівництва. Класифікація типів поведінки лідерів освіти. Формальне і неформальне лідерство.

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назви тем семінарських занять	Кількість годин
1.	Семінарське заняття №1. Принципи мотивації та їх реалізація в управлінні освітою	2
2.	Стилі лідерства і мотивація в освіті	2
3.	Управлінське лідерство як невід’ємна складова ролі керівника / менеджера освіти	2
	Разом	6

Семінарське заняття №1. Принципи мотивації в освіті.

Питання для обговорення.

1. Змістові та процесні теорії мотивації.
2. Мотиваційна сфера особистості та принципи мотивації.
3. Мотиваційний менеджмент і потенціал керівника-лідера освіти

Семінарське заняття № 2. Стилі лідерства і мотивація в освіті.

Питання для обговорення.

1. Ознаки лідерства за змістом діяльності; за характером діяльності; за стилем керівництва.
2. Характеристика стилів керівництва.
3. Підходи до вивчення лідерства.

Семінарське заняття №3.

Управлінське лідерство як невід’ємна складова ролі керівника / менеджера освіти.

Питання для обговорення.

1. Лідер і управлінська команда. Відмінності між групою і командою.
2. Характеристика основних стадій лідерства, їх вплив на мотивацію персоналом;
3. Мотиваційний менеджмент лідера-керівника освіти.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самостійної роботи з навчальної дисципліни «**Мотиваційний менеджмент і лідерство**» спрямований на закріплення теоретичних знань і їх поглиблення, на набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, що сприяє формуванню професійного світогляду майбутніх фахівців докторів філософії.

Самостійна робота поділяється на 20 тем (по * годин кожна).

Кожна самостійна робота передбачає виконання письмового завдання.

Звітуватись за виконання самостійної роботи бажано під час відповідного семінарського заняття.

Матеріали, підготовлені письмово, здаються (надсилаються) викладачу на перевірку.

№ з/п	Назви тем самостійних робіт	Кількість годин
	Зазначте ... (письмова робота на 2-3 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)	
1	Мотиваційні теорії та їх застосування в управлінні персоналом	3
2	Методи мотивації в управлінні персоналом	2
3	Організаційна культура в системі мотиваційного менеджменту	2
4	Зарубіжний досвід мотивації персоналу	3
5	Наукові підходи до визначення стилю управління керівників освітніх організацій	3
6	Лідерство і управління. Лідер і менеджер	3
7	Стили керівництва та їхні відмінності	2
8.	Основні стратегії ефективних лідерів	2
	РАЗОМ	20

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

за типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький

відповідно до логіки пізнання:

- аналітичний;
- індуктивний;
- дедуктивний

за основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка

за системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль

за джерелами знань:

- словесні - розповідь, пояснення, лекція;
- наочні - демонстрація, ілюстрація

за рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання

методи під час дистанційного навчання: телекомунікаційні (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, online-консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії з використанням освітніх платформ (Zoom, Classroom, Google, Meet та інші) та месенджерів (Telegram, Viber).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності засвоєннями аспірантами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань під час семінарських занять, виконання аспірантами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних тестувань.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою.

Очікувані результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються на першому занятті в семестрі. Враховуються бали, набрані на заняттях та під час підсумкового іспиту. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача під час заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном чи іншими пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів на * семестри, із них 80 балів здобувач може отримати впродовж роботи на семінарських, лекційних, практичних заняттях, 20 балів – на екзамені (15 балів – на заліку).

Схема нарахування балів з дисципліни подано у таблиці.

Таблиця

Схема нарахування балів з дисципліни подано у таблиці.

Таблиця

Поточне оцінювання, самостійна робота							Підсумковий контроль залік	Разом
Т1				Т2			15	100
Л	С		С/р	Л	С	С/р		
2	3		10	2	3	10		

Скорочення: Л – лекція; С – семінар; С/р – самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій – рукопис.
2. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з дисципліни «Мотиваційний менеджмент і лідерство» – рукопис.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гриньова В. М., Грузіна І. А. Проблеми мотивації праці персоналу підприємства : *монографія*. Харків : Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2007. 184 с.
2. Калініна, Л.М. Сучасні функції керівника школи / Л. М. Калініна // Матеріали ІІ Всеукр. наук-практ. конференції «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи». – Суми:»Мрія - 1» ЛТД, 1998. – С. 111–113.
3. Калініна, Л.М. Загальноосвітній навчальний заклад як соціально-педагогічна система і об'єкт педагогічної дійсності / Л.М. Калініна // Рідна шк. – 2009. –№ 5–6. – С. 12–17.
4. Калініна, Л.М. Управлінська діяльність сучасного керівника школи / Л.М.Калініна // Педагогічні науки: зб. наук. праць Херсонського держ. ун-ту – випуск XVI. – Херсон, 2000. – С. 24–32.
5. Калініна Л.М.Професіограма українського директора школи / Л.М. Калініна // Директор школи. - 2001. - №3. -С. 13-15.
6. Kalinina L. M. Problems and Reality of State Education Management at the Contemporary Stage of the Development of a Democratic Society / L. M. Kalinina // Post-Methodology. - 2012. - No. 3. - P. 2, P. 10.
7. Калініна, Л.М. (2018) Наукова школа «Управління розвитком освіти» Інституту педагогіки НАПН України (1991-2018 рр.) Літопис сучасної науки й освіти України: Наукові школи, авторські системи і концепції. стор. 78-80. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710828>
9. Калініна Л.М., Топузов О.М., Лапінський В.В. Факторна модель оцінювання ефективності управління закладом загальної середньої освіти та її практичне застосування. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т.80 № 6. Р. 346–368. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v80i6.3912>; URL : <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3912>; <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3912/1751> (Web of Science)
- 10.Калініна Л. М. Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти. *Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І.*

Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 171.

11.Калініна Л.М. Громадське самоврядування у сфері освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 171.

12.Калініна Л.М. Державно-громадське управління у сфері освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 171 –172.

13.Калініна Л.М. Громадський нагляд (контроль) у сфері освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 172.

14.Калініна Л.М. Децентралізація в освіті. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 217 – 218.

15.Калініна Л.М. Ефективність управління. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 310 -311.

16.Калініна Л.М., Онаць О.М. Заклад Загальної середньої освіти (ЗЗСО).Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 341 -342.

17.Калініна Л.М. Колегіальні органи управління закладами освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 458 – 459.

18.Калініна Л.М. Методи управління. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 549 – 550.

19.Калініна Л.М. Управління закладом освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 1040 – 1041.

20.Калініна Л.М. Управління та громадське самоврядування закладу загальної середньої освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст.

Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 1041 – 1042.

21.Калініна Л.М., Онаць О.М. Опорний заклад освіти.Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 661.

22.Капустянський П. З. Мотивація праці персоналу сучасних організацій (організаційно-управлінський аспект) : *монографія*. Київ : ІПК ДСЗУ, 2007. 155 с.

23. Карамушка, Л. М. Формування конкурентоздатної управлінської команди [Текст] / Л. М. Карамушка, О. А. Філь. – К. : ІНКОС, 2007. – 264с. 15.Карамушка Л. М. Технологія психологічної підготовки персоналу держадміністрацій до роботи в команді / Л. М. Карамушка, О. А. Філь, В. В. Левковець, О. І. Альохіна, В. О. Михайленко : навч. посібник. – К. : Наук. світ, 2008. – 182 с.

24. Колот А. М., Цимбалюк С. О. Мотиваційний менеджмент : *підручник*. Київ : КНЕУ, 2014. 479 с.

25. Компетентнісний підхід – стрижень наукових інновацій у навчанні / Олег Топузов // Освіта України. – 2016. – 15 серп. (№ 32). – С. 10.

26. Коучинг як технологія розвитку лідерства у сфері освіти / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України» ; 2017, № 2 (додаток 1) ; Тематичний випуск «Університет і лідерство». – К. : Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. – С. 65–68.

27.. Kouzes J. M. The truth about leadership: The no-fads, heart-of-the-matter facts you need to know/ J. M.Kouzes, B. Z. Posner. – San Francisco, CA : Jossey&Bass, 2010. – 197 с.

28.Kremen, V. (2021). NAES of Ukraine report on the state of using the funds for research activities and the results received in 2020: Scientific report at the General Meeting of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine. (April 9, 2021). Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, 3(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-1-1>

29. Kremen, V.H. (Ed.). (2017). National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine. National Academy of Educational Sciences of Ukraine. Kyiv: Pedahohichna dumka. <https://lib.iitta.gov.ua/706242/>

30. Leadership Theories and Styles // IAAP 2009 Administrative Professionals Week Event, April 28, 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.etsu.edu/ahsc/documents/Leadership_Theories.pdf.

31. Lencioni P. The Five Dysfunctions of a Team: Intact Teams Participant Workbook / Patrick Lencioni. – 2012. – 112 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ozon.ru/context/detail/id/17128460/>

32.Лісова Н. І. Державно-громадське управління розвитком загальної середньої освіти: понятійно-категоріальне поле проблематики в сучасних дослідженнях. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том III: Констатації та діалоги в просторі науки та освіти [колективна монографія] / [Наукова редакція: Я. Гжесяк, І.

Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Київ – Херсон: Посвіт, 2020. 380 с. С. 172–179.

33. Лісова Н.І. Словник-довідник – складник навчально-методичного комплексу «уроки довіри в сучасній школі». Проблеми сучасного підручника: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (електронне видання), 28-29 травня 2020 р., м. Київ. — К. : Педагогічна думка, 2020. С. 48–49

34. Lokshyna Olena, Topuzov Oleg. COVID-19 and education in Ukraine: Responses from the authorities and opinions of educators. *Perspectives in Education*, Vol. 39 No. 1 (2021): COVID-19 special issue: Opportunity to rethink and restructure education in the world / COVID-19 and the impact on basic and special education. P. 207-230. DOI <https://doi.org/10.18820/2519593X/pie.v39.i1.13> Локшина Олена, Топузов Олег. COVID-19 і освіта в Україні: відповідь влади і думки педагогів.

35. Лютко О. М. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти / О. М. Лютко. – Рівне : РОППО, 2018. – 180 с

36. Маслов В.І. Психологічна основа моделі компетентності директора школи / В.І. Маслов // Директор школи, ліцею, гімназії. - 2003. - № 1. - С. 12.

37. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заступник голови), О. М. Топузов (заступник голови), С. О. Сисоєва, О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, І. Ю. Регейло (секретар) за заг. ред. В.Г. Кременя, Київ : Нац. акад. пед. наук України, 2021. 384 с. (До 30-річчя незалежності України). DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua> URL: <https://lib.iitta.gov.ua/726223/1/nac%20dopovid%202021%20color%201%20%281%29.pdf>

38. Онаць О. М. Формування педагогічної культури керівника загальноосвітнього навчального закладу в змісті сучасного підручника для менеджера освіти / Онаць Олена Миколаївна // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол. ; голов. ред. – В. М. Мадзігона]. – К. : 2010. – Вип. № 1 (10) – С. 689–698.

39. Онаць О. М. Розвиток психолого-педагогічної компетентності керівника опорного закладу освіти. Реалізація компетентнісно орієнтованого навчання в освіті: теоретичний і практичний аспекти: Зб. наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 4 листопада 2019 р.), м. Київ / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ : Пед. думка, 2019.- с.239-242

40. Онаць О. М. (orcid.org/0000-0003-3323-1289) (2019) *Керівник закладу освіти в системі розвитку людського капіталу* : Практична філософія і Нова українська школа: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 травня 2019 р., м. Київ НАПН України, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна, стор. 79-81. ISBN 978-966-644-492-5 URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/715973>

41. Онаць О.М. (2019) *Позиція директора школи в Чеській Республіці та в Україні: порівняльний аспект* In: Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2019: інтернаціоналізація та інтеграція в освіті в умовах глобалізації: матеріали III Міжнародної наук.-практ. конференції (Київ, 30 травня 2019 р.) ТзОВ Трек-ЛТД, м. Київ, Україна – м. Дрогобич, Україна, стор. 137-138. ISBN 978-617-7263-79-0. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716264>

42.

Онаць О. М. Особливості управлінської діяльності керівника закладу освіти в умовах дистанційного навчання. Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та

- перспективи. Аналітико-методичні матеріали / кол. автор. [О. М. Онаць (6.2)]; за заг. ред. О.М. Топузова; укл. М.В. Головка. Київ : Педагогічна думка, 2021. - 192 с.С. 170 –177.
43. Онаць О.М. Автономія закладу освіти.Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 10.
44. Онаць О.М. Академічна автономія закладів загально середньої освіти.Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 20.
45. Онаць О.М. Асоціація керівників шкіл України (АКШУ).Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 52–53.
46. Онаць О.М. Громадська акредитація закладу освіти.Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 440 - 441.
47. Онаць О.М. Керівник закладу загальної середньої освіти.Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 168.
48. Організаційні механізми управління закладами освіти: методології та теоретичні засади / Топузов Олег Миколайович, Калініна Людмила Миколаївна // Укр. пед. журн. = Ukrainian Educational Journal. – 2017. – № 4. – С. 34–44.
49. Островерхова Н. Пріоритетні організаційні механізми впровадження змісту освіти суб'єктами навчального процесу [Електронний ресурс] / Н.Островерхова // Теорія та методика управління освітою – 2013. – Вип. 10. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ttmuo_2013_10_29.pdf.
50. Пастовенський О. В. Наукові основи громадсько-державного управління загальною середньою освітою в регіоні : моногр. / О. В. Пастовенський. – Житомир : ПП. «Рута», 2014. – 385 с.
51. Паращенко Л. І. Державне управління розвитком загальної середньої освіти в Україні: методології, стратегії, механізми : моногр. / Л. І. Паращенко. – К. : Майстер книг, 2011. – 536 с.
52. Про виконання програми спільної діяльності міністерства освіти і науки України та національної академії педагогічних наук України на 2017-2020 роки. Кремень, В.Г., Луговий В.І., Топузов О.М. та ін., Вісник НАПН України, 2020, 2(2) <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-2-3>
53. Сорочан Т. М. Програма розвитку лідерства – 2015. Для державних службовців. Лідерство як управлінська компетентність : навч. посіб. для проведення тренінгу / Т. М. Сорочан, В. В. Ковальчук, Л. О. Бабенко, Л. В. Юзвенко; ДВНЗ «УМО». – К., 2015. – 35 с.

54.Сурай І. Г. Формування та розвиток еліти в державному управлінні: історія, методологія, практика : монографія / І. Г. Сурай. – К. : КОМПРИНТ, 2012. – 332 с.

55.Топузов О. М. Забезпечення якості загальної середньої освіти: на шляху до європейських стандартів. Укр. пед. журн. 2015. № 1. С. 16—27.

56.Топузов О. М. Роль і місце підручника в реалізації компетентнісного підходу до навчання. Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць. К. : Педагогічна думка, 2012. Вип. 12. С. 241–247.

57.Топузов О.М., Малихін О.В., Опалюк Т.Л. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя : навч. посібник. Київ : Педагогічна думка, 2018. 292 с.

58. Топузов О.М., Калініна, Л.М. Моделі управлінської діяльності керівника школи / Л.М.Калініна // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: зб. наук. пр. – К.: Логос, 2000. – С. 35–42.

59. Топузов О.М. Проектування інформаційно-освітнього середовища навчальних закладів у сучасному суспільстві. Український педагогічний журнал. – 2017. – № 1. – С. 26–36.

60. Topuzov O.M., Shamne A.V., Malykhin O.V., Aristova N.O., Opaliuk T.L. Adaptation Peculiarities of the First-Year Students to University Life: Study on Stress Resistance. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. Volume 12. Issue 2. P. 48–59. DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/12.2/265>

URL: <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/2630/pdf> (Web of Science)

Топузов О.М., Шамне А.В., Малихін О. В., Арістова Н. О., Опалюк Т. Л. Особливості адаптації першокурсників до університетського життя: дослідження стресостійкості.

61. Topuzov, O., Malykhin, O., Aristova, N. & Shamne, A. (2020). Optimization of University Department Management: The Increase of Foreign Language Teachers' Self-Efficacy by Preventing Job Burnout. *The New Educational Review*. Vol. 59. P. 59–71. URL : <https://tner.polsl.pl/e59/a5.pdf> (Scopus)

Топузов О., Малихін О., Арістова Н. & Шамне А. (2020). Оптимізація управління кафедрою університету: підвищення самоефективності вчителів іноземних мов за рахунок запобігання професійного вигорання.

62.Топузов О.М., Малихін О.В., Ярмольчук Т.М. Модель стратегії формування готовності майбутніх фахівців з інформаційних технологій до професійної діяльності. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 77. №3. С. 205–222. URL : DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v77i3.3351> ;

<https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3351> (Web of Science)

63. Topuzov, O., Malykhin, O., Usca, S., & Aristova, N. (2021). Ukrainian-Latvian Comparative Studies on University Education: Common European Values and Current Challenges. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference, 1*, 696-706. <https://doi.org/10.17770/sie2021vol1.6423> (in English)

Топузов О., Малихін О., Уска С. & Арістова Н. (2021). Українсько-Латвійські порівняльні дослідження університетської освіти: спільні європейські цінності та сучасні виклики.

64. Чижевський Б. Г. Вимоги законів щодо розвитку сфери науки та освіти. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том III: Констатації та діалоги в просторі науки та освіти [колективна монографія] / [Наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Київ – Херсон: Посвіт, 2020. 380 с. С. 301–321.

65. Чижевський В. Г. Види освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О.

Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 108–109.

66. Чижевський В. Г. День працівників освіти (офіційно), або День Учителя. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 201–202.

67. Чижевський В. Г. Форми здобуття освіти. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. Гол. Ред. В.І Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, та інші]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021. С. 1062.

Додаткова

1. Королюк С. В. Особливості громадсько-державного управління в діяльності сучасної школи [Електронний ресурс] / С. В. Королюк. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ttmuo/2010_3/10kormsa.pdf. .

2. Онаць ,О. М. Роль АКШУ у підвищенні якості управління освітою /О.М. Онаць // Директор школи,ліцею, гімназії. –2013. – № 6. –С.90-97.

3. Онаць О. М. (orcid.org/0000-0003-3323-1289) (2019) Співпраця Асоціації керівників шкіл України з польськими партнерами заради миру і безпеки Єднання для миру і розвитку. Українсько-польське партнерство в галузі освіти і педагогічних наук. стор. 496-506. ISSN 978-617-7734-08-5. URL :<http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717868>

4. Онаць О. М. (2018) Управління громадсько-активною школою як відкритою соціально-педагогічною системою Партнерська взаємодія школи та сім'ї як фактор оновлення сучасної освіти. стор. 27-38. URL:<http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710553>

5. Сергеева Л. М. Лідерство в управлінні професійно-технічним навчальним закладом / Л. М. Сергеева. – К. : Арт Економі, 2011. – 144 с. 37

6. Сорочан О. Формування ефективної команди або книжка про те, що один у полі не воїн : посіб. для працівників апарату суду / О. Сорочан, І. Хахуда. – К., 2010. – С. 18–23

7. Управління командою: 5 завдань і інструментів лідера: метод. посіб; за заг. ред. Є. Р. Чернишової / О. І. Бондарчук, О. А. Філь, В. В. Ковальчук, Л. В. Жабенко; Ун-т менеджменту освіти НАПН України – К., 2015. – 116 с.

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 8 від «05» липня 2021 р.).

Рецензенти:

Рябова Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освіти та права ДЗВО «Університету менеджменту освіти» НАПН України.

Редько Валерій Григорович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, завідувач відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України.

Онаць Олена Миколаївна **Робоча програма навчальної дисципліни «Мотиваційний менеджмент і лідерство» – 011. Освітні, педагогічні науки.**
[Електронне видання]. Київ: Інститут педагогіки НАПН України, 2021. 23 с.

Робоча навчальна програма курсу за вибором «Мотиваційний менеджмент і лідерство» розроблена у відповідності до освітньо-наукової програми «Теорія навчання в закладах загальної середньої і вищої освіти». Рівень вищої освіти - третій (освітньо-науковий). Освітній ступінь - доктор філософії. Галузь знань - 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Кваліфікація - Доктор філософії у галузі освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Розроблена програма навчальної дисципліни «Мотиваційний менеджмент і лідерство» складається з двох модулів. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин / 1кредит за ЄКТС (лекції - 4год., семінарські заняття - 6 годин, самостійна робота – 20 годин. Форма контролю – залік). Вивчення навчальної дисципліни передбачено на третьому курсі у 5 семестрі.

Метою навчальної дисципліни є розширення і поглиблення знань в галузі основ теорії і практики мотиваційного менеджменту і лідерства; формування у майбутніх докторів філософії компетентності з мотивації та розвитку лідерських якостей в управлінні з різними категоріями працівників освіти; формування методологічної, науково-методичної, викладацької та управлінської компетентностей, необхідних для здійснення ефективної професійної та науково-дослідної діяльності у сфері управління освітою тощо, які розкриваються в Модулі 1. Тема 1. Історія розвитку та наукові засади мотиваційного менеджменту як функції управління в системі освіти та Модулі 2. Тема 2. Теоретико-практичні засади лідерства в освітньому просторі.

У програмі описано: теми лекцій та семінарських занять і питання для розгляду, тематику самостійних робіт – з розподілом навчальних годин, а також предметні компетентності, які мають бути сформовані в аспірантів (інтегральна, загальні, фахові), та програмні результати навчання, методи навчання і контролю, шкала балів, список основної та додаткової літератури.

Abstract. The training syllabus of the elective course "Motivational Management and Leadership" is developed in accordance with the curriculum "Theory of Education in General Secondary and Higher Education". Level of higher education – the third (educational and scientific). Educational degree – Doctor of Philosophy. Field of knowledge – 01 Education /

Pedagogy. Specialty 011- Educational, Pedagogical Sciences. Qualification – Doctor of Philosophy in Education.

The developed syllabus of the discipline "Motivational Management and Leadership" consists of two modules. The study of the discipline takes 30 hours / 1 ECTS credit (lectures – 4 hours, seminars – 6 hours, independent work – 20 hours. Form of control – a credit). The study of the discipline is provided in the third year in the 5th semester.

The purpose of the discipline is to expand and deepen knowledge in the field of basics of theory and practice of motivational management and leadership; form in future doctors of philosophy the competence of motivation and development of leadership skills in the management of various categories of educators; form the methodological, scientific-methodical, teaching and managerial competencies necessary for effective professional and research activities in the field of education management, etc., which are disclosed in Module 1. Topic 1 Motivation in the system of management functions of general secondary education institution and Module 2. Topic 2. Leadership: nature, styles, approaches, concepts

The syllabus describes topics of lectures and seminars and issues for consideration, topics for independent work – with the distribution of teaching hours, as well as subject competencies to be formed in graduate students (integral, general, professional), and learning outcomes, teaching and control methods, scale, list of basic and additional literature.